

Nuorten työllistymiseen vaikuttavat muutokset 2026

Ville Luukkanen, työllisyysaluejohtaja
12.12.2025

Alle 30-vuotiaat työnhakijat (10/2025)

Työllistetty	9
Työtön	641
Lomautettu	22
Lyhennetyllä työviikolla	21
Työvoiman ulkopuolella	28
Työllistymistä edistävässä palvelussa	62
Koulutuksessa	91
Osa-aikatyössä	108
Yhteensä	982

Raahen työllisyysalueen **nuorisotyöttömyysaste 22%** = valtakunnallinen keskiarvo

Suomessa on suuria kuntakohtaisia eroja nuorisotyöttömyydessä, esim. syyskuussa 2024 Pohjois-Karjalan Rääkkylässä alle 25-vuotiaista oli työttömänä 36,4 %, kun taas länsirannikon kunnissa luvut olivat 2–3 %

Lähtökohta

- Hallitus päätti budjettiriihessä mittavasta työllisyyspaketista. Osana tätä kokonaisuutta päätettiin 30 miljoonan euron rahoituksesta nuorten työllistymisaseteliin.
- Työllistymisaseteliä voivat käyttää yritykset, jotka sitoutuvat alle 30-vuotiaiden nuorten työllistämiseen vähintään puolen vuoden ajaksi.
- Valmistelun lähtökohdaksi otettiin riihikirjauksen mukaisesti 18-29 vuotiaat nuoret, painottaen niitä nuoria, joilla ei ole kertynyttä työhistoriaa tai koulutusta tai se on vähäistä

Yksityiskohdiltaan mahdollisimman suoraviivainen:

- Tuen määrä 50 % palkkakuluista
- Kulut voivat olla 6 kuukauden tukijaksolla enintään 9000 euroa, eli 1500 euroa per kuukausi
- Työsopimus voi olla toistaiseksi voimassa oleva, mutta tuki loppuu 6kk kohdalla
- Ei kata sivukuluja
- Tukeen ei tehdä porrastusta

Kenelle tukea voitaisiin myöntää?

- 18-29 –vuotiaat (alle 30-vuotiaat)
- Yli 3 kk työttömänä olleet perusasteen koulutuksen varassa olevat
- Ikäryhmän kaikki yli 6 kk työttömänä olleet
- Arvioitu tuella työllistäminen on välillä 3300–4400 nuorta

- Toteutetaan valtionavustuksena
- Valtionavustushaut auki vielä vuoden 2025 lopulla
- Työllisyysalueille ilmoitetaan summa, jota ne voivat hakea valtionavustuksena
- Valtionavustuspäätökset tehdään heti vuoden 2026 alussa ja toimeenpano voi käynnistyä heti päätösten jälkeen
- Valmistelu etenee eri toimijoita kuullen

381/2023 Laki työllistymisen monialaisesta edistämisestä

16§ Nuorten työllistymistä edistävä monialaisen tuen yhteispalvelu

Työvoimaviranomainen järjestää toimintaedellytykset nuorten työllistymistä edistävälle monialaisen tuen yhteispalvelulle. Nuorten työllistymistä edistävällä monialaisen tuen yhteispalvelulla tarkoitetaan viranomaisten ja muiden toimijoiden alle 30-vuotiaille nuorille tarjoamaa monialaista neuvontaa, ohjausta ja palveluita, joiden tarkoituksena on edistää nuorten opiskelumahdollisuuksia, työllistymistä, toimintavalmiuksia ja hyvinvointia.

Toimintaedellytyksiä järjestäessään työvoimaviranomainen laatii arvion alueensa nuorten monialaisen tuen yhteispalvelun tarpeesta. Työvoimaviranomainen neuvottelee koulutuspalvelujen järjestäjien, hyvinvointialueiden ja muiden alueensa nuorten yhteispalvelun järjestämisen kannalta keskeisten toimijoiden kanssa palvelupisteiden järjestämiseksi. Palvelun tulee olla nuorten helposti saavutettavissa.

Työvoimaviranomaisen on varmistettava, että sen toimialueen yhteispalvelulla on sovittuna palveluiden ja toiminnan yhteensovittamisesta vastaava henkilö. Yhteispalvelun osapuolet sopivat yhteispalvelun organisoinnista ja kustannusten jaosta.

Kuntouttavaa työtoimintaa uudistetaan – STM ja TEM kehittävät uusia sosiaali- ja työllisyyspalveluja

Kevään 2025 puoliväliriihessä hallitus linjasi, että sosiaalihuollon työllistymistä ja työ- ja toimintakykyä edistäviä palveluita uudistetaan. Kuntouttava työtoiminta ja sen resurssit linjattiin siirrettäväksi kuntiin ja palvelua kehitetään vahvemmin työllistymistä edistäväksi. Sosiaalinen kuntoutus puolestaan säilytetään hyvinvointialueilla.

Valmistelussa on kuitenkin todettu, ettei lain mukaista palvelua ja siihen liittyviä velvoitteita voida suoraan siirtää sellaisenaan kuntiin. Tavoitteena on hakea ratkaisuja, joissa työllisyysalueilla olisi nykyistä paremmat edellytykset tukea heikossa työmarkkina-asemassa olevia henkilöitä työllistymään ja työnjako sosiaalipalvelujen kanssa selkeytyy.

Samalla halutaan varmistaa tarpeenmukaiset työ- ja toimintakykyä tukevat sosiaalipalvelut työttömille henkilöille.

Nykymuodossaan kuntouttava työtoiminta ei siis jatkuisi, mutta työttömille tarjotaan jatkossakin sosiaali- ja työllisyyspalveluja. Näitä kehitetään parhaillaan: sosiaali- ja terveysministeriö vastaa sosiaalihuollon palvelu-uudistuksesta ja työ- ja elinkeinoministeriö työvoimapalveluiden kehittamisestä. Ministeriöt tekevät valmistelua yhteistyössä.

Tällä hetkellä kuntouttavassa työtoiminnassa on päällekkäisyyksiä työvoimapalveluiden kanssa. Tarkoituksena on kehittää viranomaisten yhteistyötä niin, että työvoimapalveluihin voisi osallistua mahdollisimman moni, mutta sosiaalihuolto tarjoaisi tukeaan työvoimapalvelun rinnalla.

Työvoimapalveluihin liittyvän arviomuistion lausuntokierros käynnistyy lähiaikoina. Sosiaalipalveluita koskevan työryhmän työ puolestaan päättyy tammikuun lopussa.

(25.11.2025)

Työttömyysturva:

Työmarkkinatuen ja peruspäivärahan määrä on ensi vuonna 37,21 e/pv eli sama kuin vuosina 2023–2025. Eduskunta päätti syksyllä 2023, että useiden Kelan etuuksien määrä jäädytetään ja niihin ei tehdä kansaneläkeindeksin mukaisia korotuksia vuosina 2024–2027.

Hallitus esittää **kiristysä työttömyystuen karensseihin** eli jaksoihin, joilta työtön ei saa työttömyystukea. Muutos vaikuttaisi Kelan ja työttömyyskassojen maksamiin työttömyystukiin. Hallitus esityksen mukaan karenssit muuttuisivat 1.1.2026.

Hallitus esittää Suomeen **uutta yleistukea**, joka korvaisi Kelan nyt maksaman työmarkkinatuen ja peruspäivärahan 1.5.2026 alkaen. Tällä hetkellä työmarkkinatuen saajia on noin 190 000 ja peruspäivärahan saajia noin 30 000. Yleistukea maksettaisiin, jos työttömällä työnhakijalla ei olisi oikeutta ansiopäivärahaan tai hänen ansiopäivärahakautensa olisi päättynyt.

Yleistuen määrä olisi sama kuin nykyisen työmarkkinatuen ja peruspäivärahan määrä eli 37,21 euroa päivässä (keskimäärin 800 euroa kuukaudessa). Yleistuen määrää vähentävät hakijan pääomatulot ja eräät sosiaalivet. Jos työttömällä työnhakijalla on palkkatuloja, ne pienentävät maksettavan yleistuen määrää. Puolison tulot eivät vaikuta yleistuen määrään.

Toimeentulotuki:

Hallitus esittää toimeentulotukeen uudistusta, jossa tuen velvoittavuutta lisätään 1.2.2026 alkaen. Esityksen mukaan toimeentulotuen **perusosaa alennetaan 50 %, jos asiakas ei määrääajassa hae niitä ensisijaisia etuuksia**, joihin hänellä todennäköisesti on oikeus. Ensisijaisilla etuuksilla tarkoitetaan esimerkiksi työttömyystukea, sairauspäivärahaa tai opintotukea.

Myös **kokoaikatyön hakemisen velvoittavuutta aiotaan lisätä**. Jos asiakas ei kehotuksesta huolimatta ilmoittaudu kuukauden sisällä työllisyyspalveluihin kokoaikatyön hakijaksi, Kela alentaisi toimeentulotuen perusosaa 50 prosentilla. Velvoite työnhakuun koskisi entistä laajempaa joukkoa.

Lisäksi hallitus esittää, että toimeentulotuen perusosaa leikataan 2–3 prosenttia kaikilta yli 18-vuotialta. Yksin asuvalle aikuiselle leikkaus tarkoittaa 17,80 euron pienennystä toimeentulotuen perusosaan vuoden 2025 tasossa.